

המוסד לביטוח לאומי
מינהל הגמלאות
אגף גמלאות נכות
אגף נפגעי עבודה

שד' ויצמן 13, ירושלים 91909
 טל. 6709364-02 פקס. 6521663-02

ה' אלול תשס"ד
 22 אוגוסט, 2004

חוזר 196 /04
 חוזר נכות/ 1669
 חוזר נפגעי עבודה/ 1406

אל: מנהלי הסניפים
 מנהלי סניפי משנה
 מנהלי תחום גמלאות
 סגני מנהלי תחום גמלאות
 ממונים, מרכזים פקידי תביעות נכות, ני"ע

הנדון: תנאים לזיתור על טענת "מאורע אחד" לפי סעיף 320 (ג) (2) בכפל נכות - נפגעי עבודה

תקציר

- מטרת הנוהל לקצר ולפשט את תהליך בדיקת כפל הגמלאות שבין נכות כללית ונפגעי עבודה.
- מ – 1.2.2002 משולמים דמי פגיעה ל – 91 ימים בלבד. לפיכך נקבע בחוזר זה, כי אם אין תקופת תשלום חופפת של דמי פגיעה וקצבת נכות כללית העולה על 2 ימים – אין צורך לבדוק ולקבוע האם כפל הגמלאות הוא עקב מאורע אחד. יש למנוע תשלום כפל קצבאות באותו פרק זמן.
- אם נוצרה תקופת תשלום חופפת של דמי פגיעה וקיצבת נכות העולה על 2 ימים - יש לבדוק מאורע אחד. רלוונטי בדרך כלל בתביעה חוזרת לנכות כללית כשבעבר נוצר תאריך קובע ונמנו 90 הימים.
- אם יש זכאות לקיצבת נכות מעבודה ולקיצבת נכות כללית יש לבדוק ולמנוע תשלום שתי קצבאות בעד אותו פרק זמן לפי סעיף 320 (ג) (1) לחוק.

* לחוזר זה מצורפות ההוראות התקפות בנושא כפל נכות – נפגעי עבודה.

1. מטרת הנוהל

הנוהל שלהלן התגבש לאור תיקון החוק על פיו קוצרה התקופה בעדה משולמים דמי פגיעה ל - 91 ימים. התיקון נכנס לתוקף ב - 1.2.2002.
מטרת הנוהל לפשט ולקצר את תהליך בדיקת כפל גמלאות נכות כללית - נפגעי עבודה.

2. הערות לרעיון

בסעיף 320 (ג) (2) לחוק נקבע כי לא יינתנו, אם אין כוונה אחרת משתמעת, גמלאות שונות עקב מאורע אחד.

מטרת הסעיף האמור היא מניעת כפל תשלומים כאשר, עקב מאורע אחד, ישנה זכאות לגמלאות שונות מענפי ביטוח שונים. בנסיבות אלה על הזכאי לבחור בין הגמלאות. הבחירה היא בין ענפי הביטוח השונים. בחירה בגמלאות של ענף ביטוח אחד מחייבת החזר של כל התשלומים ששולמו (אם שולמו) בענף האחר. יחד עם זאת, בכפל עקב מאורע אחד בין נכות כללית ונפגעי עבודה, החזר התשלומים הוא רק לגבי תקופות תשלום חופפות. כך למשל כאשר התובע בוחר בקצבת נכות כללית עליו להחזיר רק תשלומים ששולמו לו בנפגעי עבודה לתקופה שהיא חופפת לתקופת התשלומים בנכות כללית. תשלומים מתקופות שאינן חופפות - הם בגדר חוב גמלת יתר שיש לוותר עליו. (כלל זה נקבע בחוזר נכות/1235 נפגעי עבודה/1139 מיום 30.6.92 - החוזר רצ"ב).

בחוות דעת משפטית נקבע כי סעיפים 320 (ג) (2) ו - (ד) : תשלום גמלאות שונות עקב מאורע אחד וחובת הבחירה, אינם חלים על מענקים לפי סעיפים 107 (תשלום מענק בשל נכות רפואית נמוכה מ - 20%) ו - 113 (הוון) המשולמים בנפגעי עבודה. פורסם בחוזר נכות/1596 ונפגעי עבודה/1360 מיום 30.1.02. החוזר רצ"ב.

בחוזר האמור נקבע כי מענק לפי סעיף 107 ששולם בנפגעי עבודה, אינו מנוכה מקצבת נכות, זאת מאחר שלא הותקנו תקנות לניכוי המענק. מענק ששולם לפי סעיף 113 (הוון) מנוכה מקצבת הנכות לפי התקנות לניכוי מענק.

3. ויתור על בדיקת כפל "מאורע אחד" נכות - נפגעי עבודה

א. סעיף 320 ג (2) הדין במאורע אחד אינו חל כאמור למעלה על מענקים ששולמו בענף נפגעי עבודה.

ב. דמי פגיעה משולמים היום (מאז תיקון החקיקה שהוזכר לעיל) בעד תקופה של 91 יום לכל היותר. הזכות לקיצבת נכות מתחילה ביום ה - 91 מהתאריך הקובע. (למעט האמור בס"ק ד' למטה).

התוצאה היא שאין חפיפה בין התקופה בעדה משולמים דמי פגיעה

לתקופה בעדה משולמת קצבת נכות כללית, למעט אפשרות של חפיפה של עד שני ימים בשל שיטת מניין שונה.

ג. לאור האמור אין צורך בבדיקה האם מדובר במאורע אחד. אם יש זכאות לקיצבת נכות מעבודה ולקיצבת נכות כללית ניתן למנוע את תשלומי הכפל בהסתמך על סעיף 320 (ג) (1) לחוק לפיו אין משלמים "קצבאות שונות באותו פרק זמן".

ד. יחד עם זאת בנסיבות של תביעה חוזרת לקיצבת נכות, לאחר שבעבר נוצר תאריך קובע, עשוי להוצר מצב שבו משולמים דמי פגיעה וקיצבת נכות כללית בעד אותה תקופה. זאת מאחר ואין מונים 90 ימים פעם נוספת והזכאות לקיצבת נכות מתחילה בתאריך הקובע.

במצבים אלה יש לבדוק אם מתקיים מאורע אחד ולמנוע תשלומי כפל.

4. הוראות לביצוע *

א. החל מתאריך פרסום חוזר זה אין צורך לבדוק כפל "עקב אותו מאורע" בין קצבת נכות וגמלאות נפגעי עבודה כאשר אין תקופת תשלום חופפת של קצבת נכות כללית ודמי פגיעה. תקופת תשלום חופפת של עד שני ימים תחשב כתקופת תשלום שאינה חופפת.

אם ישנן תקופות חופפות בהן יש זכאות גם לקצבת נכות כללית וגם לקצבת נכות מעבודה, יש לדרוש מהתובע לבחור בין הקצבאות בתקופות הנ"ל ולשלם רק אחת מהקצבאות.

ב. כאשר ישנה תקופת תשלום חופפת של קצבת נכות כללית ודמי פגיעה העולה על 2 ימים, יש לבחון אם הכפל הוא עקב מאורע אחד עפ"י הכללים המקובלים.

מצב זה כאמור בסעיף 3 (ד) לעיל מתקיים בדרך כלל בתביעה חוזרת לקצבת נכות, כשהתאריך הקובע זהה או מאוחר לתאריך הפגיעה בעבודה, ותחילת הזכאות לקצבת נכות היא מהתאריך הקובע ולא בתום 90 הימים שלאחריו.

בחר התובע בקצבת נכות, יש לחשב החוב שנוצר ולכלול בו גם את סכום דמי הפגיעה ששולמו מתקופת התשלומים החופפת.

* לפקיד תביעות נפגעי עבודה - ראה הנספח המצורף

לתשומת לב:

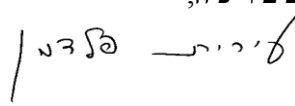
כאשר הזכאות לקצבת נכות קדמה לתאריך הפגיעה בעבודה, הזכאויות אינן עקב אותו מאורע ויש לבדוק רק כפל קצבאות באותו פרק זמן.

כאשר ההחלטה בשאלת "מאורע אחד" נדחתה לתום הנכות הזמנית, יש לפעול בעת הטיפול בתום הנכות הזמנית עפ"י הוראות חוזר זה.

לשימוש פקיד תביעות נכות – רצו"ב תרשים זרימה מעודכן של תהליך ההחלטה בכפל נכות נפגעי עבודה. התרשים מחליף את התרשים שצורף לחוזר נכות 1596.

החוזר הוכן ע"י שולה מיטבסקי

ב ב ר כ ה ,

 לאה מנצורי
 מנהלת אגף א'
 ביטוח נפגעי עבודה

ב ב ר כ ה ,

 עירית פלדמן
 מנהלת אגף גמלאות נכות